

آئین نامه آموزشی دوره دستیاری رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت

فصل اول : کلیات

الف) تعریف

ماده ۱) دوره دستیاری رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت یکی از مقاطع تحصیلی دانشگاهی است که دارندگان مدرک دکتری (پزشکی , دامپزشک , دندانپزشک و داروساز) می توانند پس از اتمام آن موفق به اخذ دانشنامه تخصصی در رشته مربوطه گردند.

ب) هدف

ماده ۲) هدف از ایجاد دوره دستیاری رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت تربیت متخصصینی است که با احاطه بر آثار علمی در رشته مربوط و آشنا شدن با روشهای پیشرفته تحقیق بتوانند ضمن برطرف کردن نیازهای آموزشی- پژوهشی و خدمات تخصصی پزشکی در تعمیم و گسترش سلامت جامعه و اعتلای دانش پزشکی نقش موثری ایفاء نمایند.

ج) مراحل دوره

ماده ۳) دوره دستیاری به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می شود :

- مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز می شود و پس از طی دوره آموزشی و گذراندن امتحان جامع طبق مواد این آئین نامه دانشجو وارد مرحله پژوهشی می شود.
- مرحله پژوهشی پس از قبولی داوطلب در امتحان جامع آغاز می شود و با تدوین رساله و دفاع از پایان نامه می پذیرد.

تبصره ۱: دستیار می تواند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی خود را در مرحله آموزشی آغاز نماید ولی ثبت نام رسمی برای مرحله پژوهشی و تدوین رساله منوط به موفقیت در امتحان جامع خواهد بود.

تبصره ۲: در مرحله پژوهشی دستیار موظف است نسبت به تدریس حداقل معادل شش واحد درسی نظری و عملی جهت دانشجویان مقاطع پائین تر بانظر گروه آموزشی اقدام نماید.

د) طول دوره دستیاری

ماده ۴) حداقل مدت دوره دستیاری علوم پایه پزشکی و بهداشت ۳ سال و حداکثر ۵/۵ سال بوده و سقف واحدهای آموزشی و پژوهشی دوره های دستیاری بین ۴۲ تا ۵۰ واحد می باشد. علاوه بر آن دستیار موظف به ارائه خدمات تمام وقت آموزشی، پژوهشی و بالینی مورد نیاز بخش ها می باشد.

فصل دوم : شرایط ورود به دوره دستیاری

ماده ۵) شرایط پذیرش داوطلبان ورود به دوره های دستیاری در رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت به شرح زیر است :

۵-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به دوره برابر ضوابط مربوطه

۵-۱- داشتن مدرک دکتری در یکی از رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی از یکی از دانشگاههای داخل و یا خارج از کشور که به تأیید یکی از وزارتین بهداشت یا علوم رسیده باشد.

۵-۳- نداشتن منع قانونی از نظر نظام وظیفه

۵-۴- پذیرفته شدن در آزمون ورودی دوره

فصل سوم : آزمون ورودی

ماده ۶) آزمون ورودی هر رشته براساس مواد درسی هریک از رشته های تخصصی و باتوجه به سیاست وزارت متبوع که در آئین نامه های مربوطه اعلام می گردد برگزار خواهد شد.

فصل چهارم : استاد راهنما

ماده ۷) گروه آموزشی موظف است به منظور هدایت آموزشی و رسیدگی به مسائل دستیاران در طول دوره، یک نفر از اساتید را به عنوان راهنمای آموزشی دانشجو تعیین نماید.

ماده ۸) استاد راهنمای رساله پس از تعیین موضوع تحقیقاتی، به تقاضای دانشجو و موافقت کتبی استاد و با تصویب شورای گروه آموزشی تعیین می گردد.

تبصره ۱: استاد راهنما یکی از اعضاء هیات علمی گروه مربوطه بوده و باید حداقل دارای مرتبه دانشجویی باشد.

تبصره ۲: در موارد ضروری و استثنائی، گروه می تواند با درخواست دانشجو مبنی بر انتخاب استاد راهنما از اعضاء هیات علمی دیگر گروهها، دانشگاهها و موسسات علمی موافقت نماید.

ماده ۹) استاد راهنما می تواند حداکثر راهنمائی به دستیار را بطور همزمان بعهده گیرد.

ماده ۱۰) به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مربوط از بین اعضاء هیات علمی و یا سایر صاحب نظران و محققان برجسته حداقل یک نفر بعنوان استاد مشاور تعیین می شود.

فصل پنجم : مرحله آموزشی

ماده ۱۱) دانشجویی که برای دوره دستیاری رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت ثبت نام می کند، در مرحله آموزشی موظف است حداکثر تا ۱۰ واحد پیشنهاد و ۳۶ - ۳۲ واحد تخصصی الزامی را مطابق برنامه مصوب در مدت مجاز دوره با موفقیت بگذراند.

تبصره ۱: در این مرحله دانشجو مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۶ تا ۱۰ واحد ثبت نام نماید، مگر آنکه واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۶ واحد باشد.

تبصره ۲: واحدهای پیشنیاز جزو سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه نمی شود.

ماده ۱۲) حداکثر طول مدت مجاز مرحله آموزشی پنج نیمسال است و چنانچه دانشجو نتواند در این مدت مرحله آموزشی را به پایان برساند از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره: دانشجو موظف است در طول دوره دستگیری مجموع دوره های آموزشی مصوب و فعالیتهای آموزشی - پژوهشی و خدماتی برنامه ریزی شده از سوی شورای گروه آموزشی را به انجام رسانده و در هر مورد گواهی انجام موفقیت آمیز دوره را دریافت نماید.

ماده ۱۳) برنامه درسی هر رشته پس از تصویب در شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۴) حداقل نمره در هر سال ۱۴ از ۲۰ و حداقل میانگین کل دروس دوره دستگیری برای قبولی نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱: در صورتی که دستیار در هر درس نمره کمتر از ۱۴ داشته باشد ملزم به تکرار آن درس می باشد. اگر دستیار نتواند برای سومین بار حداقل نمره قبولی را کسب کند از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه دستگیری در یک نیمسال معدل کمتر از ۱۵ کسب کند در نیمسال بعد بصورت مشروط ثبت نام می کند و در صورت تکرار از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۳: چنانچه میانگین کل نمره های دستیار در مرحله آموزشی به ۱۵ نرسد به دستیار یک نیمسال فرصت داده می شود تا نسبت به تکرار برخی از دروسی که نمره کمتر از ۱۵ گرفته اقدام نماید و در صورت عدم موفقیت از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

فصل ششم: امتحان جامع

ماده ۱۵) دستگیری که در امتحانات کلیه دروس قبول شده باشد، باید در امتحان جامع که به صورت کتبی و شفاهی برگزار می شود شرکت کند.

ماده ۱۶) امتحان جامع مطابق دستورالعملی که به تصویب شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی خواهد رسید، بعمل می آید.

دستورالعمل اجرایی امتحان جامع تخصصی (دستگیری) رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت

فصل هفتم: مرحله پژوهشی و تدوین رساله:

ماده ۱۷) تعداد واحدهای رساله دوره دستگیری بین ۱۰ تا ۱۴ واحد برحسب برنامه مصوب رشته تخصصی می باشد که دستیار موظف به گذراندن آن است.

ماده ۱۸) دستیار موضوع رساله خود را با نظر استاد راهنما تعیین و پس از تصویب شورای گروه آموزشی، مرحله پژوهش را آغاز می کند.

ماده ۱۹) فعالیتهای علمی و تحقیقی دستیار در ارتباط باتیبه و تدوین رساله باید با هدایت و نظارت استاد راهنما باشد و دستیار موظف است در هر زمانی که استاد راهنما تعیین کند نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نموده و هر ۶ ماه یکبار گزارش تحقیقات خود را به استاد راهنما و اساتید مشاور و شورای گروه ارائه نماید.

تبصره: کیفیت علمی و صحت مطالب رساله دانشجو باید به تائید استاد راهنما و اساتید مشاور برسد و همچنین برگه تأییدیه در صفحات پایانی رساله درج شود.

ماده ۲۰) دستیاران رشته های تخصصی علوم پایه, پس از گذراندن امتحان جامع و با تائید گروه آموزشی می توانند مدت ۶ ماه تا یکسال از دوره خود را به منظور کسب تجربه بیشتر و ارتقاء علمی, در یکی از دانشگاهها و مراکز علمی معتبر داخل یا خارج از کشور طی نمایند. بدیهی است هزینه های مربوطه طبق مقررات اداره کل بoursesها و دانشجویان خارج پرداخت خواهد شد.

تبصره: دستیار موظف است در طول مدت ماموریت هر سه ماه یکبار و در پایان نیز گزارش جامعی از پیشرفت فعالیتهای خود را به دانشگاه و وزارتخانه تسلیم نماید. ضمناً این قبیل افراد موظفند گواهی معتبری مبنی بر اتمام موفقیت آمیز دوره را از موسسه مورد نظر ارائه نمایند.

ماده ۲۱) دفاع از رساله پس از تدوین و تائید استاد راهنما در حضور هیات داوران صورت می گیرد. ترکیب هیات داوران بشرح زیر است:

۱- مدیر گروه

۲- استاد راهنما, رئیس هیات داوران

۳- اساتید مشاور

۴- یک نفر از متخصصین رشته به عنوان نماینده معاون آموزشی دانشکده

هیات داوران پس از شور و بررسی رساله, امتیاز آن را به شرح ذیل تعیین می نماید:

۱- با درجه ممتاز نمره ۲۰ - ۱۹

۲- با درجه بسیار خوب ۱۸/۹۹ - ۱۷

۳- با درجه خوب ۱۶/۹۹ - ۱۵

۴- غیر قابل قبول کمتر از ۱۵

ماده ۲۲) سه ماه قبل از دفاع از رساله, دستیار باید در جلسه پیش دفاع با حضور استاد راهنما و اساتید مشاور گزارشی از کار تحقیقاتی و رساله خود را عرضه و از آن دفاع نماید.

ماده ۲۳) چنانچه هیات داوران رساله را از جهاتی ناقص تشخیص دهند, موارد نقص را در رای خود ذکر می کنند و از دستیار می خواهند در مدتی که از حداکثر مجاز دوران تحصیل تجاوز نکند رساله را کامل و در صورت نیاز مجدداً از آن دفاع نماید.

فصل هشتم: حضور و غیاب

ماده ۲۴) حضور دستیار در تمامی برنامه های درسی و سایر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی مربوط بطور تمام وقت الزامی است و عدم حضور وی در هر یک از جلسات, غیبت محسوب می شود. غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۴/۱۷ مجموع ساعات درس نظری و عملی و ۱/۱۰ ساعات کارورزی بخشها تجاوز کند. در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر خواهد بود.

تبصره: در صورتی که غیبت دستیار از نظر گروه آموزشی موجه تشخیص داده شود، درس حذف می‌گردد. در اینصورت رعایت حد نصاب ۶ واحد الزامی نیست.

ماده (۲۵) نمره دروسی که دستیار در امتحان آن غیبت غیرموجه داشته است صفر منظور خواهد شد.

تبصره: در صورتی که غیبت دستیار در جلسه امتحان از طرف شورای گروه آموزشی مربوط موجه تشخیص داده شود و به تأیید آموزش دانشکده برسد، به دستیار در آن درس نمره ناتمام داده خواهد شد و هر زمان که گروه تعیین کند از وی امتحان مجدد به عمل خواهد آمد. زمان امتحان مجدد حداکثر تا پایان نیمسال بعدی است.

فصل نهم: مرخصی تحصیلی:

ماده (۲۶) دستیار در طول دوره تحصیلی می‌تواند حداکثر تا دو نیمسال باکسب موافقت دانشکده مربوط از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مرخصی تحصیلی برای یک نیمسال جزو سنوات تحصیل دانشجوی محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲: دستیاران می‌توانند در هر سال باموافقت مدیر گروه یک ماه از مرخصی استحقاقی استفاده نمایند.

ماده (۲۷) ترک تحصیل یا انصراف دستیار موجب انفصال از خدمت دستیار می‌شود و با وی برابر مقررات مربوط رفتار خواهد شد.

ماده (۲۸) بازگشت به تحصیل دستیار منصرف در صورتی که مدت انفصال وی از تحصیل بیشتر از یک ماه نباشد، به تقاضای ذینفع، موافقت گروه آموزشی و تأیید دانشکده مربوطه بلامانع خواهد بود. اما در صورتی که مدت انفصال بیش از یک ماه باشد، بازگشت به تحصیل دستیار، تنها در صورت شرکت و قبولی در آزمون ورودی دوره دستکاری ممکن خواهد بود.

فصل دهم: سایر مقررات

ماده (۲۹) حداقل مدت مجاز تحصیل در دوره تخصصی رشته‌های علوم پایه پزشکی و بهداشت سه سال و حداکثر آن ۴/۵ سال می‌باشد. در صورتی که دستیار در مدت مجاز تحصیل نتواند از رساله خود دفاع کند از ادامه تحصیل در آن رشته محروم می‌شود.

تبصره: شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند در موارد استثنائی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی رشته مربوط و تأیید دانشکده حداکثر یک نیمسال تحصیلی به مدت مجاز تحصیل دستیار اضافه نماید.

ماده (۳۰) عدم نام نویسی و انتخاب واحد در زمان مقرر و عدم ثبت رساله در مدت مجاز به منزله انصراف از تحصیل خواهد بود. در موارد استثنائی که دستیار عذر موجه داشته باشد در شورای آموزشی دانشگاه در این مورد تصمیم‌گیری خواهد شد.

ماده (۳۱) تعداد واحدها و سرفصل دروس هر دوره تخصصی در هر یک از رشته‌های علوم پایه پزشکی و بهداشت توسط هیات‌های ممتحنه و ارزشیابی رشته‌های مربوط تهیه و پس از تصویب شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی به دانشگاهها و یا موسسات مربوط ابلاغ خواهد شد.

ماده (۳۲) به دستیاران رشته‌های علوم پایه ماهانه مبلغی به عنوان حق الزحمه پرداخت می‌گردد. میزان این حق الزحمه ۵۰ درصد بالاتر از حق الزحمه دستیاران بالینی تعیین می‌شود.

ماده ۳۳) تغییر رشته دستیاران ممنوع می باشد.

ماده ۳۴) این آئین نامه در ده فصل، ۳۴ ماده و ۱۷ تبصره در اولین نشست شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی مورخ ۷۵/۷/۲۸ به تصویب رسید.

اصلاحیه تبصره ۱ ماده ۸ آئین نامه آموزشی دوره دستیاری رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت

مصوبه سومین نشست شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورخ ۷۶/۱۰/۶

تبصره ۱: استاد راهنما می تواند یکی از اعضاء هیات علمی گروه مربوطه، با حداقل مرتبه استادیاری و سه سال سابقه تحقیق و تدریس باشد.

تبصره الحاقی به ماده ۴ آئین نامه آموزشی دوره دستیاری رشته های تخصصی علوم پایه پزشکی و بهداشت

مصوبه چهارمین نشست شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورخ ۷۷/۴/۱۰

تبصره: در رشته های دستیاری علوم پایه پزشکی و بهداشت که گذراندن دوره آموزشی MPH جزو دوره آموزشی آن رشته ها می باشد، تعداد واحدهای دوره MPH به سقف واحدهای مجاز دوره دستیاری افزوده شده و به حداکثر مدت مجاز تحصیل این رشته ها نیز یکسال افزوده می شود.